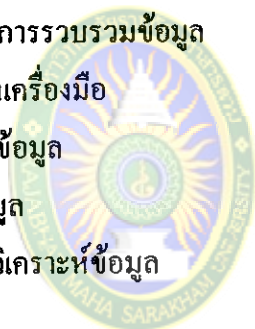

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินงานวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
Rajabhat Mahasarakham University

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 24 โรงเรียน โดยมีประชากรเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ช่วยผู้บริหาร จำนวน 28 คน ครูผู้สอนจำนวน 330 คนรวมทั้งสิ้นจำนวน 358 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากผู้บริหาร และครูผู้สอน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยแบ่งประชากรตามขนาดของโรงเรียน แล้วนำมาเทียบสัดส่วนโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 40) แล้วจึงสุ่มตัวอย่างเก็บข้อมูลอย่างง่าย (Sample random sampling) ตามสัดส่วนในแต่ละโรงเรียน ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 256 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดโรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน
ขนาดใหญ่	15	190	14	127
ขนาดกลาง	13	140	12	103
รวม	28	330	26	230
รวมทั้งสิ้น	358		256	

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือขึ้นเอง จำนวน 1 ชุด ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ที่ใช้สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists) ที่ถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา หน้าที่และความรู้ประสบการณ์

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันปัญหาเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists) ประกอบด้วย ข้อมูลจำนวนนักเรียน สภาพปัญหา ยาเสพติด สาเหตุการติดยาเสพติด ชนิดของยาเสพติดที่แพร่ระบาด กิจกรรมป้องกันและแก้ปัญหา ที่โรงเรียนดำเนินการ

ตอนที่ 3 การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดในโรงเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยอาศัยเทคนิคของลิเคิร์ต (Likert Rating scale)

เนื้อหาประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรและด้านครอบครัว

ตอนที่ 4 ปัญหาในการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาเสพติดในโรงเรียน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยอาศัยวิธีของลิเคิร์ต (Likert Rating scale) สํารวจปัญหาในการดำเนินงาน 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ด้านครอบครัว

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือขึ้นเอง ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ได้อาศัยสาระการดำเนินงาน ตามมาตรการป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติดในสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นแนวทาง ได้ดำเนินงานสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดรูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม จาก เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อหา ภาษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดวัตถุประสงค์และขอบข่ายเนื้อหา ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์การของการวิจัย โดยมีเนื้อหา ดังนี้

- 2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 2.2 สภาพปัจจุบันปัญหาสุขภาพเสพติดในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
- 2.3 การดำเนินงานป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติดในโรงเรียน
- 2.4 ปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพเสพติดในโรงเรียน

3. ออกแบบรูปแบบแบบสอบถาม และกำหนดประเด็นคำถาม ให้ครอบคลุมและสอดคล้องวัตถุประสงค์การวิจัย

4. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 1 ชุด มี 4 ตอน จำนวน 67 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklists) ในตอนที่ 1 และ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) ในตอนที่ 3 และ 4 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามตอนที่ 3 และ 4 กำหนดให้น้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับการปฏิบัติ หรือมีปัญหามากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับการปฏิบัติหรือมีปัญหามาก	ให้	4	คะแนน
ระดับการปฏิบัติหรือมีปัญหามาก	ให้	3	คะแนน
ระดับการปฏิบัติหรือมีปัญหาน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับการปฏิบัติหรือมีปัญหาน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาให้ขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข ในด้านรูปแบบ เนื้อหา ภาษา ให้สมบูรณ์

6. แบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษา

นำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมี ดังนี้

6.1 นายประสิทธิ์ ศักดิ์คำดวง ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวัดธาตุ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

6.2 นางสาวมยุรา แจ่มสนาม กศ.ม.(การวัดผลและประเมินผลการศึกษา) อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนบ้านโพนแท่น สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

6.3 นายสมัย สลักศิลป์ กศ.ม.(เทคโนโลยีทางการศึกษา) หัวหน้าฝ่ายบริการทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้ดูแลและรับผิดชอบงานเกี่ยวกับงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติด ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

9. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสามารถนำไปเก็บข้อมูลการวิจัยได้

10. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ มีความถูกต้องและสมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏมหาสารคาม ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ในการเก็บข้อมูลการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย และแบบสอบถามไปส่งยังผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดด้วยตนเอง พร้อมนัดหมายวันเวลาเก็บ

แบบสอบถามคืนผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนตามวัน เวลาที่กำหนด โดยผู้วิจัยไป
รับที่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัด
ร้อยเอ็ด ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาด้วยตนเอง ปรากฏว่าได้แบบสอบถามคืนครบจำนวน 256
ชุด และสมบูรณ์ทุกชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้ง 256 ชุด ปรากฏว่ามีความสมบูรณ์
ทุกชุด และได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ นำไปวิเคราะห์ โดยใช้คอมพิวเตอร์
โปรแกรม SPSS For Windows เพื่อหาค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
และเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพจิต ของโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันโดย
ทดสอบความแตกต่างตัวแปรสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันโดยใช้ t - test ซึ่งได้ดำเนินการวิเคราะห์
ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาสุขภาพจิตในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. วิเคราะห์การดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพจิต ในโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
3. วิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ปัญหาสุขภาพจิต ใน
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัด
ร้อยเอ็ด
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันสุขภาพจิต ในโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด
ที่มีขนาดต่างกัน

ซึ่งการแปลความหมายของข้อมูล พิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ตามเกณฑ์จุด
ศูนย์กลาง (Midpoint) ช่วงระดับคะแนน (Class Interval) 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 :
100)

4.51 - 5.00	หมายถึง การดำเนินงานหรือมีปัญหามากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง การดำเนินงานหรือมีปัญหามาก
2.51 - 3.50	หมายถึง การดำเนินงานหรือมีปัญหากลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง การดำเนินงานหรือมีปัญหาน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง การดำเนินงานหรือมีปัญหาน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้
 - 1.1. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
 - 1.2. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 96)
2. สถิติพื้นฐาน
 - 2.1 หาค่าความถี่ร้อยละ
 - 2.2 หาค่าเฉลี่ย \bar{X}
 - 2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. สถิติสำหรับ ทดสอบความแตกต่างตัวแปรสองกลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันโดย t-test

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University